

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1998 M. RUGSĖJO 22 D. NUTARIMO
NR. 1138 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ DALINIO PAKEITIMO**

2002 m. vasario 20 d. Nr. 260

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš dalies pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimą Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 84-2353) ir išdėstyti nauja redakcija nurodytuoju nutarimu patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatus (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. kovo 9 d. nutarimą Nr. 152 „Dėl naftos darbų organizavimo ir reguliavimo“.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu
Nr. 1138 (Lietuvos Respublikos
Vyriausybės 2002 m. vasario 20
d. nutarimo Nr. 260 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau vadinama – Aplinkos ministerija, ministerija) yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija.

Aplinkos ministerija vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestų aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, gamtos ir rekreacinių išteklių naudojimo, geologijos, miškų ūkio, teritorijų planavimo, urbanistikos ir architektūros, statybos, būsto ir komunalinio ūkio, poveikio aplinkai vertinimo, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimo, standartizacijos ir metrologijos sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šiose srityse valstybės politiką.

2. Aplinkos ministerija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, taip pat šiais nuostatais.

Ministerijos veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės aprobuotais viešai paskelbtais strateginiais veiklos planais, kuriuose nurodomi svarbiausieji ministerijos uždaviniai ir jų įgyvendinimo būdai. Rengiami vienerių, trejų, penkerių ir dešimties metų ministerijos strateginiai veiklos planai.

3. Aplinkos ministerija yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu. Ministerijos buveinės adresas: A.Jakšto g. 4/9, Vilnius, Lietuvos Respublika.

4. Aplinkos ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

II. APLINKOS MINISTERIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos uždaviniai yra:

5.1. formuoti aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, racionalaus gamtos ir rekreacinių išteklių naudojimo, geologijos, miškų ūkio, teritorijų planavimo, urbanistikos ir architektūros, statybos, būsto ir komunalinio ūkio, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimo, standartizacijos ir metrologijos valstybės politiką;

5.2. užtikrinti aplinkos formavimą pagal subalansuotos plėtros principus;

5.3. rūpintis sveika ir švaria aplinka, išsaugoti Lietuvai būdingą kraštovaizdį, ekosistemas, gamtos vertybes, biologinę įvairovę, genofondus, klimatą;

5.4. siekti užtikrinti racionalų gamtos išteklių (įskaitant miškus ir žemės gelmes) Lietuvos Respublikoje, jos teritoriniuose vandenyse, kontinentiniame šelfe ir ekonominėje zonoje naudojimą, apsaugą, gausinimą ir atkūrimą;

5.5. užtikrinti miškų tvarkymą, remiantis subalansuotos miškų ūkio plėtros principais, didinti Lietuvos miškingumą ir miškų produktyvumą;

5.6. skatinti teritorijų planavimo, urbanistikos ir architektūros bei statybos pažangą;

5.7. sudaryti palankias sąlygas šalies gyventojams apsirūpinti būstu, jį atnaujinti ar apšiltinti mažesnėmis energijos sąnaudomis;

5.8. koordinuoti valstybės nekilnojamojo turto paskirstymą, taip pat jo perdavimą savivaldybėms.

6. Aplinkos ministerija, vykdydama jai pavestus uždavinius:

6.1. rengia pagal kompetenciją valstybės strategijas, planus ir (ar) ilgalaikes bei tikslines valstybės programas aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, saugomų teritorijų, gamtos ir rekreacinių išteklių naudojimo, atkūrimo, gausinimo ir apsaugos, miškų ūkio plėtros, teritorijų planavimo, architektūros ir urbanistikos, statybos, būsto ir komunalinio ūkio, valstybinio aplinkos monitoringo, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimo srityse arba dalyvauja juos rengiant, organizuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, pagal kompetenciją dalyvauja rengiant šalies regioninės plėtros planus, taip pat įgyvendinant kitų institucijų parengtas strategijas ir programas;

6.2. pagal kompetenciją rengia įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus arba dalyvauja juos rengiant, taip pat derina ministerijų, Vyriausybės įstaigų, apskrities viršininko ir kitų institucijų teisės aktų, reguliuojančių aplinkos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ūkinę ir kitą veiklą saugomose teritorijose, gamtos ir rekreacinių išteklių naudojimą, atkūrimą, gausinimą ir apsaugą, miškų ūkio plėtrą, architektūrą ir urbanistikos plėtrą, poveikio aplinkai vertinimą, valstybinio aplinkos monitoringo vykdymą, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimą, cheminių medžiagų ir preparatų tvarkymą, valstybinę aplinkos apsaugos ir miškų kontrolę, būsto ir komunalinio ūkio paslaugas, teritorijų planavimo ir statybos procesus, jų valstybinę priežiūrą, ūkinę ir kitokią veiklą, galinčią turėti poveikį aplinkai, projektus; tvarko aplinkos apsaugos, teritorijų planavimo ir statybos norminių teisės aktų sąvadus;

6.3. pagal kompetenciją koordinuoja veiksmus įgyvendinant subalansuotos plėtros principus Lietuvos Respublikoje;

6.4. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant valstybės investicijų programą aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos, gamtos išteklių naudojimo, atkūrimo, gausinimo ir apsaugos, teritorijų planavimo, urbanistinės plėtros ir kitose srityse; formuoja teritorijų raidos pagrindines nuostatas;

6.5. tvirtina aplinkos apsaugos rėmimo programos priemones ir naudoja šiai programai įgyvendinti skirtas lėšas, teisės aktų nustatyta tvarka vykdo savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšų tikslinio naudojimo priežiūrą, pagal kompetenciją valdo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, skirtas specialioms programoms vykdyti, tvirtina finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto įstaigų priemonių išlaidų sąmatas, teikia Valstybės išdui mokėjimo paraiškas finansuoti pavaldžias įstaigas ir specialias programas, kontroliuoja jų ir pagal kompetenciją investicinės programos lėšų naudojimą;

6.6. pagal kompetenciją koordinuoja užsienio techninės paramos ir investicinių programų, projektų rengimą ir įgyvendinimą;

6.7. organizuoja valstybės kadastrų bei registrų, priskirtų ministerijos kompetencijai, sudarymą ir tvarkymą, užtikrina jų funkcionavimą;

6.8. pagal kompetenciją rengia ir tvirtina aplinkos kokybės normatyvus, vykdo jų įgyvendinimo kontrolę, metodiškai vadovauja ir vykdo valstybinį aplinkos kokybės monitoringą;

6.9. nustato išmetamų į aplinką teršalų normas ir kontroliuoja jų laikymąsi, nustato teršalų apskaitos ir leidimų juos išmesti į aplinką išdavimo tvarką, nustatytąja tvarka išduoda šiuos leidimus;

6.10. pagal kompetenciją organizuoja atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų rengimą ir priežiūrą, kaip vykdomi nustatyti reikalavimai, rengia atliekų tvarkymo objektų įrengimo ir priežiūros norminius teisės aktus, kontroliuoja jų įgyvendinimą;

6.11. įstatymų nustatyta tvarka nustato radionuklidų išmetimo į aplinką normas ir radionuklidų išmetimo į aplinką leidimų išdavimo tvarką, išduoda leidimus ir kontroliuoja radionuklidų išmetimo į aplinką normų įgyvendinimą, nustato aplinkos radiacinės apsaugos normas, radionuklidų švarumo lygius, deaktyvuotų medžiagų pakartotinio naudojimo ir šalinimo sąlygas, tvirtina ne branduolinės energetikos objektų, žemės ir pastatų, užterštų radionuklidais, deaktyvavimo nuostatus, nustato radioaktyviųjų medžiagų ir radioaktyviųjų atliekų įvežimo,

išvežimo, vežimo tranzitu, vežimo šalies viduje ir panaudotų uždarųjų šaltinių grąžinimo tvarką, išduoda leidimus vežti šalies viduje, išvežti, įvežti ir vežti tranzitu radioaktyvias medžiagas, vežti šalies viduje, išvežti ir vežti tranzitu radioaktyvias atliekas, organizuoja valstybinį radiologinį monitoringą, informuoja visuomenę, valstybės valdymo ir savivaldybių institucijas apie radiacinę būklę, dalyvauja išduodant licencijas veiklai branduolinės energetikos srityje, licencijas veiklai su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, licencijas projektuoti, statyti, eksploatuoti radioaktyviųjų atliekų saugyklas bei kapinynus, nutraukti saugyklų eksploatavimą, visiškai uždaryti kapinynus ir vykdyti uždarytų kapinynų priežiūrą;

6.12. įstatymų nustatyta tvarka kartu su kitomis įgaliotomis institucijomis vykdo cheminių medžiagų ir preparatų valdymą;

6.13. nustato tvarką, kuria įvertinama, ar produkcija atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus, organizuoja šį darbą;

6.14. skelbia ekologinio pavojaus zonas ir nustato režimą jose, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl vietovių paskelbimo ekologinės nelaimės zonomis, režimo jose nustatymo įvykus stichinei nelaimei, nustato specialiąsias apsaugos ir nelaimės padarinių šalinimo priemones, pagal kompetenciją organizuoja ir koordinuoja aplinkosaugos veiksmus tiriant ir likviduojant ypatingų ekologinių bei kitokių ekstremalių situacijų padarinius ir priežastis, taiko visas būtinas priemones miškų gaisrams gesinti;

6.15. kartu su Sveikatos apsaugos ministerija sudaro ir tikslina zonų ir aglomeracijų sąrašus, atsižvelgdamos į aplinkos oro užterštumo lygius ir aplinkos oro kokybės vertinimo reikalavimus;

6.16. rengia ir tvirtina aplinkai padarytos žalos apskaičiavimo metodiką;

6.17. organizuoja ir koordinuoja valstybinį aplinkos monitoringą;

6.18. organizuoja bendrojo naudojimo ir specializuotų hidrometeorologinių (įskaitant jūros, orų ir agrometeorologines prognozes, įspėjimus apie pavojingus ir katastrofinius reiškinius) prognozių rengimą ir informacijos teikimą valstybės institucijoms, įstaigoms, organizacijoms bei visuomenei;

6.19. pagal kompetenciją nustato gamtos išteklių naudojimo limitus ir sąlygas, leidimų naudoti gamtos išteklius, įvežti ir išvežti pavojingas chemines medžiagas į Lietuvos Respubliką ir iš jos išdavimo tvarką, nustatytąja tvarka išduoda leidimus tirti ir naudoti gamtos išteklius;

6.20. pagal savo kompetenciją išduoda leidimus atlikti hidrotechnikos darbus, tvirtina vandens telkinių naudojimo ir priežiūros, dugno valymo ir gilinimo darbų laivybos reikmėms taisykles, pagal kompetenciją priima sprendimus dėl sprogdinimo, vandens telkinių gilinimo, kasimo, grunto gramzdinimo ir kitų darbų vykdymo vandens telkiniuose;

6.21. organizuoja ir koordinuoja mokslinius tyrimus, susijusius su gamtos išteklių, jų naudojimu, atkūrimu ir aplinkos apsauga, pagal kompetenciją organizuoja kitus taikomuosius mokslo tyrimus, taikomųjų mokslo programų ir projektų finansavimą, koordinuoja jų įgyvendinimą, skatina inovacijas;

6.22. pagal kompetenciją dalyvauja formuojant muitų už įvežamus ir išvežamus gamtos išteklius politiką;

6.23. nustato gamtos išteklių naudojimo ir jų apskaitos, atkūrimo ir kontrolės tvarką, kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuojami ir mokami mokesčiai už gamtos išteklius ir aplinkos teršimą;

6.24. nustato žvejybos limitus Lietuvos vidaus žuvininkystės vandenyse, išduoda leidimus kitai (specialiai) į Lietuvos raudonąją knygą įtrauktų žuvų žvejybai, pagal kompetenciją nustato verslinės ir mėgėjiškos žvejybos organizavimo ir leidimų išdavimo tvarką;

6.25. vykdo žvejybos kontrolę, taip pat užsienio žvejybos laivų, žvejojančių Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje, kontrolę;

6.26. kaupia ir tvarko genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų duomenų bazę, nustato leidimų verstis veikla, kurios metu yra naudojami genetiškai modifikuoti organizmai ir jų produktai, išdavimo tvarką ir išduoda šiuos leidimus arba panaikina jų galiojimą, nustatytąja tvarka skelbia visuomenei ir valstybės įgaliotoms institucijoms, atsakingoms už rinkos priežiūrą ir valstybinę saugos ekspertizę, apie leidimų išdavimą, sustabdymą ar galiojimo

nutraukimą, apie nelaimingų atsitikimų atvejus, atlieka genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką valstybinę saugos kontrolę, nustato pranešimų apie genetiškai modifikuotus organizmus ir genetiškai modifikuotus produktus pateikimo tvarką;

6.27. kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato genetiškai modifikuotų organizmų ir produktų rizikos aplinkai ir žmonių bei gyvūnų sveikatai įvertinimo tvarką ir rizikai įvertinti būtinus duomenis, nustato genetiškai modifikuotų organizmų klasifikavimo kriterijus;

6.28. organizuoja ir koordinuoja (kartu su Švietimo ir mokslo ministerija ir Žemės ūkio ministerija) augalų genų banko veiklą;

6.29. nustato plaukiojimo priemonių naudojimo aplinkosaugos reikalavimus;

6.30. pagal kompetenciją nustato žemės gelmių ir dirvožemio išteklių naudojimo, apsaugos ir kontrolės tvarką, ją įgyvendina, nustato žemės gelmių išteklių naudojimo limitus ir sąlygas, išduoda leidimus naudoti žemės gelmių išteklius, reglamentuoja ir kontroliuoja žemės gelmių išteklių apskaitą;

6.31. rengia ir įgyvendina angliavandenilių paieškos, žvalgybos ir gavybos strategiją sausumoje ir jūroje, kontroliuoja naftos darbų vykdymą, Lietuvos Respublikoje Vyriausybės pavedimu išduoda leidimus vykdyti naftos darbus;

6.32. pagal kompetenciją formuoja saugomų teritorijų sistemą, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei valstybinių rezervatų, rezervatinių apyribių valstybinių draustinių, valstybinių parkų, biosferos rezervatų, gamtos paminklų, kitų saugomų teritorijų steigimo projektus, steigia biosferos poligonus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, nustato ekologinės apsaugos zonas, koordinuoja kitų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų institucijų veiksmus nustatant šias zonas, skelbia gamtos paveldo objektus, nustato saugomų teritorijų steigimo kriterijus;

6.33. pagal kompetenciją reglamentuoja ir kontroliuoja veiklą saugomose teritorijose;

6.34. rengia ir tvirtina saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės bei metodiką;

6.35. nustato kriterijus, pagal kuriuos Lietuvoje turėtų būti kuriamos paukščių ir jų buveinių apsaugai svarbios teritorijos (Europos Bendrijų svarbos), rengia teisės aktų šių teritorijų apsaugos klausimais projektus;

6.36. sudaro ir tikslina Lietuvos raudonąją knygą, organizuoja ir atlieka darbus, susijusius su kraštovaizdžio, ekosistemų, bendrijų, retųjų ir nykstančių laukinių augalų, grybų ir gyvūnų rūšių, jų buveinių išsaugojimu, gausinimu ir atkūrimu, nustato retųjų ir nykstančių rūšių ir bendrijų perkėlimo iš vienos vietos į kitą tvarką, nustato retųjų ir nykstančių rūšių gyvūnų gaudymo, veisimo ir išleidimo į laisvę tvarką, išduoda leidimus vykdyti šią veiklą;

6.37. nustato laukinių gyvūnų introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarką, išduoda leidimus kryžminti laukinius gyvūnus, kartu su Ūkio ministerija nustato prekybos laukiniais augalais, jų dalimis ir grybais taisyklės, kartu su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklės, taip pat laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir kolekcijų registravimo tvarką, kartu su Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos ir Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato prekybos laukiniais gyvūnais taisyklės;

6.38. organizuoja biologinės įvairovės monitoringą, retųjų ir nykstančių rūšių laukinių gyvūnų veisimą;

6.39. koordinuoja medžioklės valstybinį valdymą, nustato medžiojamųjų gyvūnų medžioklės laiką ir limitus, tvirtina medžioklės taisyklės, koordinuoja gyvūnų, darančių žalą aplinkai, juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančiam turtui, populiacijų reguliavimą, nustato gausos reguliavimo būdus ir priemones, gyvūnų tankumo normas;

6.40. tvirtina medynų augimo ir priežiūros reguliavimo priemonių, miškotvarkos, pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų, atkūrimo ir įveisimo, sanitarinės miško apsaugos nuostatus, normatyvus ir taisyklės, kitus teisės aktus, reglamentuojančius miškų ūkio klausimus;

6.41. organizuoja miškingumo didinimo, miško genofondo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės miškuose išsaugojimo, selekcijos ir sėklininkystės, miško išteklių naudojimo, kitų

programų projektų rengimą, koordinuoja šių programų įgyvendinimą, organizuoja ir koordinuoja visų šalies miškų inventorizaciją, miškų tvarkymo (miškotvarkos) projektų rengimą, koordinuoja miškų monitoringą, organizuoja valstybinę šalies miškų apskaitą ir Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro sudarymą, rengia metinių miško kirtimo normų valstybiniuose miškuose projektus;

6.42. nustato miško bei jo išteklių naudojimo medienos ir kitų miško išteklių ruošai, moksliniams tyrimams, mokymui, bitininkystei, naminių gyvulių ganiavai tvarką, taip pat valstybinės miško žemės nuomos poilsui ar kitiems tikslams (išskyrus miškų ūkio veiklai) tvarką;

6.43. nustato apvaliosios medienos matavimo apskaitos ir ženklinimo tvarką, tvirtina apvaliosios medienos, pagamintos privačiuose miškuose, gabenimo tvarką, tvirtina apvaliosios medienos pardavimo taisykles ir suderinusi su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba nustato ir tvirtina nenukirsto valstybinio miško kainas;

6.44. atlieka miškų ūkio valstybinį valdymą;

6.45. pagal kompetenciją nustato teritorijų planavimo reikalavimus bei teritorijų planavimo dokumentų rengimo reikalavimus, dalyvauja teritorijų planavimo procedūrose;

6.46. įstatymų nustatyta tvarka tvirtina detaliųjų planų taisykles;

6.47. organizuoja bendrojo Lietuvos Respublikos teritorijos plano rengimą, jo operatyviojo planavimo, pagal kompetenciją – specialiojo planavimo dokumentų rengimą, prižiūri jų įgyvendinimą, atlieka valstybinę apskričių teritorijų bendrojo planavimo apskrities lygmens specialiojo teritorijų planavimo priežiūrą;

6.48. vykdo Teritorijų planavimo dokumentų registro, Teritorijų planavimo duomenų banko vadovaujančios įstaigos ir Teritorijų planavimo duomenų banko tvarkytojo funkcijas;

6.49. vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas statybos valstybinio reguliavimo srityje;

6.50. metodiškai vadovauja statybos investicinio proceso dalyviams;

6.51. analizuoja ir vertina informaciją būsto klausimais (apsirūpinimas būstu, būsto fondo struktūra ir būklė, būsto rinkos pokyčiai, būsto atnaujinimo ir statybos procesas) šalyje, teikia atitinkamą informaciją valstybės valdžios ir valdymo institucijoms;

6.52. pagal kompetenciją rengia įstatymų projektus ir kitus teisės aktus, susijusius su gyventojų apsirūpinimu būstu, jo statyba ir atnaujinimu, naudojimu ir priežiūra, būsto finansų klausimais, arba dalyvauja juos rengiant;

6.53. rengia ir tikslina Valstybės garantijų nuomininkams programą, kontroliuoja jos vykdymą;

6.54. dalyvauja įgyvendinant Nacionalinę energijos naudojimo efektyvumo didinimo programą gyvenamuosiuose namuose, visuomeniniuose pastatuose, statybos procese;

6.55. dalyvauja rengiant būsto įgijimo, atnaujinimo, apšiltinimo, naudojimo ir priežiūros finansavimo programas;

6.56. rengia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl butų ir komunalinių paslaugų teikimo tobulinimo, pagal savo kompetenciją koordinuoja komunalinių paslaugų plėtojimo priemonių įgyvendinimą;

6.57. koordinuoja nekilnojamojo valstybės turto paskirstymą, taip pat perleidimą savivaldybėms;

6.58. koordinuoja poveikio aplinkai vertinimo procesą, nustatytą tvarka nagrinėja planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentus;

6.59. vykdo valstybinės ir strateginės reikšmės statinių (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus sąrašus), valstybės sienos ir specialios paskirties objektų (pagal krašto apsaugos ministro ir aplinkos ministro suderintus sąrašus) teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, nustatytą tvarka dalyvauja vykdant statybos valstybinę priežiūrą;

6.60. vykdo įmonių (ekspertų), atliekančių ypatingos svarbos statinių projektų ekspertizę, atliktų ekspertizių išvadų kokybės valstybinę kontrolę;

6.61. dalyvauja organizuojant standartizacijos, metrologijos ir akreditacijos sistemų kūrimą;

6.62. teikia pagal kompetenciją metodinę paramą apskričių ir savivaldybių teritorijų planavimo (urbanistikos ir architektūros) tarnyboms, jas konsultuoja, koordinuoja apskričių viršininkų administracijų valstybinių teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybų bei regionų aplinkos apsaugos departamentų veiklą, teikia metodinę paramą privačių miškų savininkams;

6.63. pagal kompetenciją palaiko ryšius su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, nustatytą tvarka atstovauja jose Lietuvos Respublikai; pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka rengia tarptautinių sutarčių projektus ir pagal kompetenciją užtikrina tarptautinių sutarčių vykdymą;

6.64. pagal kompetenciją organizuoja informacijos apie aplinkos būklę pateikimą visuomenei;

6.65. koordinuoja ir pagal kompetenciją organizuoja visuomenės švietimą bei informavimą, rūpinasi valstybės tarnautojų ir specialistų, dirbančių ministerijos kompetencijai priskirtose srityse, kvalifikacijos kėlimu bei tobulinimusi;

6.66. periodiškai rengia ir platina ataskaitas apie aplinkos būklę Lietuvoje, organizuoja žinybų, metraščių, normų sąvadų, sisteminių rinkinių, kitokių informacinių leidinių ministerijos kompetencijai priskirtais klausimais rengimą ir leidybą;

6.67. įstatymų numatytais atvejais ir tvarka valdo, naudoja valstybės turtą ir juo disponuoja;

6.68. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų numatytas funkcijas.

III. APLINKOS MINISTERIJOS TEISĖS

7. Aplinkos ministerija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

7.1. pagal kompetenciją nustatyti teritorijų planavimo, ūkinės ir kitokios veiklos objektų statybos, rekonstravimo ir perspektyvinės plėtros, šių darbų sustabdymo ar ribojimo tvarką;

7.2. nustatytą tvarka skelbti saugomais kraštovaizdžio objektus;

7.3. reikalauti, kad juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys vykdytų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytus aplinkosaugos reikalavimus, įgyvendintų priemones, panaikinančias arba mažinančias neigiamą poveikį aplinkai ir gamtos ištekliams;

7.4. nustatytą tvarka gauti iš ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų, savivaldybių institucijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų statistikos ir kitokių duomenis aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, miškų ūkio ir gamtos išteklių naudojimo ir atkūrimo, teritorijų planavimo, urbanistikos klausimais, taip pat duomenis (informaciją) apie statomus ir naudojamus statinius, gaminamas, importuojamas, eksportuojamas ir gamyboje naudojamas pavojingas aplinkai chemines medžiagas ir preparatus, teikti šiuos duomenis (informaciją) ir pasiūlymus visais ministerijos kompetencijos klausimais;

7.5. pasitelkti ministerijų, kitų Vyriausybės įstaigų atstovus ir specialistus (jų vadovų sutikimu) ir sudaryti bendras komisijas (darbo grupes) įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ministerijos kompetencijos klausimais projektams rengti ir svarstyti, dalyvauti kitų ministerijų komisijų (darbo grupių) veikloje;

7.6. nustatyti tvarką, kuria sustabdoma, ribojama ar uždraudžiama juridinių ir (ar) fizinių asmenų veikla miškuose, jeigu pažeidžiami įstatymai, nesilaikoma miško išteklių naudojimo, miškų atkūrimo ir apsaugos reikalavimų;

7.7. organizuoti statybos subjektų atliekamų projektavimo ir statybos darbų bei statinių eksploatavimo kokybės kontrolę;

7.8. pagal kompetenciją panaikinti statinio projektavimo technines ir specialiąsias sąlygas, jeigu jų reikalavimai nepagrįsti statinio ir statybos reikmių atžvilgiu arba nenustatyti specialieji reikalavimai, ir pareikalauti iš šias sąlygas nustačiusių institucijų bei subjektų jas pakeisti arba apriboti;

7.9. tikrinti, ar apskričių viršininkų administracijų teritorijų planavimo ir statybos valstybinių inspekcijų tarnybų, regionų aplinkos apsaugos departamentų veikla atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. 5-75), Lietuvos Respublikos teritorijų

planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. 107-2391), Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597), kitų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus;

7.10. panaikinti ar pakeisti apskričių viršinių administracijų valstybinių teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybų priimtus sprendimus, nustatančius specialiuosius reikalavimus, susijusius su aplinkos apsauga, teritorijų planavimu, statinių projektavimu, statyba, statinių atidavimu naudoti, panaikinti ar pakeisti regionų aplinkos apsaugos departamentų priimtus sprendimus derinant teritorijų planavimo dokumentus ir statinių projektus iki jų patvirtinimo ar galutinio sprendimo priėmimo, jeigu jie prieštarauja įstatymams, kitiems teisės aktams ar privalomiesiems norminiams dokumentams;

7.11. prireikus sudaryti ministerijos mokslo, aplinkos apsaugos, technikos, ekonomikos, architektūros, teritorinio planavimo ir kitas tarybas;

7.12. nustatyta tvarka sustabdyti projektavimo ir statybos darbus, statybos produktų gamybą, jeigu nesilaikoma statybos projektų, normatyvų, standartų ir techninių sąlygų, pareikalauti iš statinių naudotojų ir savininkų, kad būtų pašalinta avarių, deformacijų ir konstrukcijų irimo grėsmė, teikti jiems pasiūlymus dėl šių statinių uždraudimo naudoti;

7.13. rengti nustatyta tvarka viešųjų pirkimų konkursus;

7.14. pareikšti ieškinius juridiniams ir fiziniams asmenims, teršiantiems aplinką ir neracionaliai naudojantiems gamtos išteklius (įskaitant miškus, laukinės gyvūnijos ir augalijos išteklius), neatkuriantiems jų nustatyta tvarka, neteisėtai naudojantiems, žalojantiems ar naikintiems laukinius gyvūnus ir augalus, gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, pažeidžiantiems cheminių medžiagų bei preparatų ir atliekų tvarkymo reikalavimus;

7.15. metodiškai vadovauti pavaldžioms institucijoms, pagal jų kompetenciją vykdančioms šiuose nuostatuose numatytas funkcijas;

7.16. pagal kompetenciją nustatyta tvarka nagrinėti juridinių ir fizinių asmenų pareiškimus, skundus bei pasiūlymus, priimti sprendimus ir įgyvendinti reikiamas priemones.

8. Aplinkos ministerija turi ir kitų teisių, kurias jai suteikia įstatymai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

IV. APLINKOS MINISTERIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Aplinkos ministerijai vadovauja ministras, kurį pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją skiria į pareigas ir iš jų atleidžia Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu. Aplinkos ministrą gali laikinai pavaduoti tik Ministro Pirmininko paskirtas kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės narys.

Pavadojantis ministras nevykdo funkcijų, numatytų šių nuostatų 11.8 ir 11.10–11.12 punktuose.

10. Aplinkos ministras, vadovaudamas jam pavestoms valdymo sritims, yra atsakingas Lietuvos Respublikos Seimui, Respublikos Prezidentui ir tiesiogiai pavaldus Ministrui Pirmininkui.

11. Aplinkos ministras:

11.1. sprendžia ministerijos kompetencijai priskirtus klausimus ir yra tiesiogiai atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimą ministerijos kompetencijos klausimais;

11.2. užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Respublikos Prezidento dekretų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Ministro Pirmininko potvarkių ir kitų teisės aktų ministerijos kompetencijos klausimais vykdymą;

11.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymų ir kitų teisės aktų ministerijos kompetencijos klausimais projektus;

11.4. užtikrina Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ministro Pirmininko pavedimų vykdymą;

11.5. leidžia įsakymus ir įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus, tikrina, kaip jie vykdomi. Įsakymus ir kitus teisės aktus pasirašo ministras. Prireikus kartu su kitais ministrais leidžia bendrus įsakymus arba įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus;

11.6. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei ministerijos veiklos ataskaitas apie tai, kaip vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa ir jos įgyvendinimo priemonės, Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;

11.7. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti įstaigų prie ministerijos nuostatų projektus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu tvirtina įstaigų prie ministerijos nuostatus;

11.8. ministerijos sekretoriaus teikimu tvirtina ministerijos administracijos struktūrą, pareigybių sąrašą ir kategorijas, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytų lėšų;

11.9. tvirtina ministerijos administracijos padalinių nuostatus;

11.10. skiria į pareigas ir iš jų atleidžia politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus, ministerijos sekretorių – aukščiausiąjį ministerijos karjeros valstybės tarnautoją, įstaigų prie ministerijos vadovus;

11.11. tvirtina periodiškai atnaujinamus ilgalaikius (iki 10 metų) ministerijos strateginius veiklos planus;

11.12. suteikia ministerijos struktūrinių padalinių, departamentų, tarnybų ir inspekcijų prie ministerijos, kitų ministerijai pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojams vyriausiojo valstybinio aplinkos apsaugos inspektoriaus, vyresniojo valstybinio aplinkos apsaugos inspektoriaus, valstybinio aplinkos apsaugos inspektoriaus, vyriausiojo valstybinio miškų pareigūno, vyresniojo valstybinio miškų pareigūno, valstybinio miškų pareigūno, vyriausiojo valstybinio teritorijų planavimo ir statybos inspektoriaus ir valstybinio saugomų teritorijų pareigūno statusą;

11.13. vykdo kitas įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų jam suteiktas funkcijas.

12. Aplinkos ministras koordinuoja ministerijos administracijos padalinių veiklą per viceministrus ir ministerijos sekretorių, o įstaigų prie ministerijos (departamentų, tarnybų, inspekcijų) – per šių įstaigų vadovus.

13. Viceministrai yra tiesiogiai atsakingi ministrui.

Ministras vertina jų kompetenciją ir nustato jų įgaliojimus.

Viceministrai per ministerijos sekretorių ir atitinkamus įstaigų prie ministerijos vadovus organizuoja ir užtikrina jų įgaliojimams priskirtose srityse ministro nustatytos politikos įgyvendinimą.

14. Aplinkos ministerija turi savo administraciją, kuriai vadovauja ministerijos sekretorius. Jis gali turėti pavaduotoją.

Aplinkos ministerijos administracija susideda iš departamentų, skyrių ir kitų padalinių.

Prie ministerijos gali būti Lietuvos Respublikos Vyriausybės steigiami departamentai, kontrolės ar apskaitos funkcijas vykdančios tarnybos, inspekcijos ir kitos įstaigos.

15. Aplinkos ministerijos sekretorius:

15.1. atsako už ministerijos vadybą, teisės aktų (projektų) rengimą, organizuoja ir kontroliuoja visų ministerijos administracijos padalinių veiklą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar ministro patvirtintomis konkrečiomis priemonėmis Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai įgyvendinti;

15.2. atsako už ministerijos ūkinę ir finansinę veiklą;

15.3. teikia ministrui tvirtinti ministerijos administracijos struktūrą, pareigybių sąrašą ir kategorijas;

15.4. organizuoja ministro įsakymų projektų rengimą, pagal kompetenciją leidžia vykdomojo pobūdžio potvarkius;

15.5. skiria į pareigas ir iš jų atleidžia savo pavaduotoją, ministerijos administracijos padalinių vadovus, kitus ministerijos valstybės tarnautojus, išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus;

15.6. vykdo kitas ministro jam pavestas funkcijas.

16. Aplinkos ministerijoje sudaroma kolegija – ministro patariamoji institucija. Ministras yra kolegijos pirmininkas, o jos nariai – viceministrai, ministerijos sekretorius. Į kolegijos sudėtį gali būti įtraukti ir ministerijos sekretoriaus pavaduotojas, kiti ministerijos, kitų institucijų ir organizacijų atstovai. Į kolegijos posėdžius gali būti kviečiami kitų ministerijų, valstybės ir kitų institucijų bei organizacijų atstovai, taip pat mokslininkai jų sutikimu.

Aplinkos ministerijos kolegijos narių skaičių nustato, kolegijos personalinę sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina ministras. Jis taip pat teikia kolegijai svarstyti klausimus.

V. VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PRIĖMIMO Į TARNYBĄ IR JŲ DARBO UŽMOKESČIO MOKĖJIMO TVARKA

17. Valstybės tarnautojų tarnybos Aplinkos ministerijoje, jų darbo užmokesčio mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas (Žin., 1999, Nr. 66-2130), kiti įstatymai ir teisės aktai.

VI. APLINKOS MINISTERIJOS FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

18. Aplinkos ministerijos finansinės veiklos kontrolę vykdo Valstybės kontrolė, Vidaus audito tarnyba ir kitos institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.
